

Algorísmica
Algorismes i força bruta
Jordi Vitrià

Força bruta...

Diem que un algorisme està basat en la **força bruta** si implementa la solució a un problema basant-se directament en la definició del problema i en la definició dels conceptes involucrats.

- Calcular $a^n \bmod m$ ($a > 0$, $n \geq 0$).
- Calcular $n!$
- Multiplicar dues matrius ($A \cdot B$).
- Buscar el valor mínim en els valors d'una funció.

Ordenació d'una llista

Ordenar és una de les operacions més repetides per qualsevol ordinador!

- Ordenar una llista de persones.
- Ordenar els registres d'una base de dades per data.
- Ordenar les factures per import.
- Ordenar pàgines web a un cercador.
- Ordenar productes en un recomanador.
- Etc.

És més, ordenar és un pas previ per moltes altres operacions computacionals!

Ordenació d'una llista

Hi ha molts algorismes d'ordenació. Anem a veure'n dos basats en la **força bruta**.

Name	Average	Worst	Method
Bubble sort	$O(n^2)$	$O(n^2)$	Exchanging
Cocktail sort	—	$O(n^2)$	Exchanging
Comb sort	—	—	Exchanging
Gnome sort	—	$O(n^2)$	Exchanging
Selection sort	$O(n^2)$	$O(n^2)$	Selection
Insertion sort	$O(n^2)$	$O(n^2)$	Insertion
Shell sort	—	$O(n \log^2 n)$	Insertion
Binary tree sort	$O(n \log n)$	$O(n \log n)$	Insertion
Library sort	$O(n \log n)$	$O(n^2)$	Insertion
Merge sort	$O(n \log n)$	$O(n \log n)$	Merging
In-place merge sort	$O(n \log n)$	$O(n \log n)$	Merging
Heapsort	$O(n \log n)$	$O(n \log n)$	Selection
Smoothsort	—	$O(n \log n)$	Selection
Quicksort	$O(n \log n)$	$O(n^2)$	Partitioning
Introsort	$O(n \log n)$	$O(n \log n)$	Hybrid
Patience sorting	—	$O(n \log n)$	Insertion & Selection
Strand sort	$O(n \log n)$	$O(n^2)$	Selection
Tournament sort	$O(n \log n)$	$O(n \log n)$	Selection

Ordenació per força bruta: **Ordenació per selecció.**

Algorisme d'ordenació per selecció:

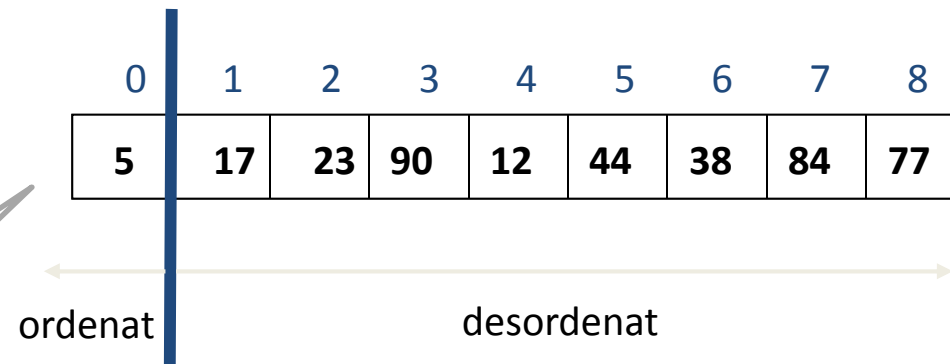
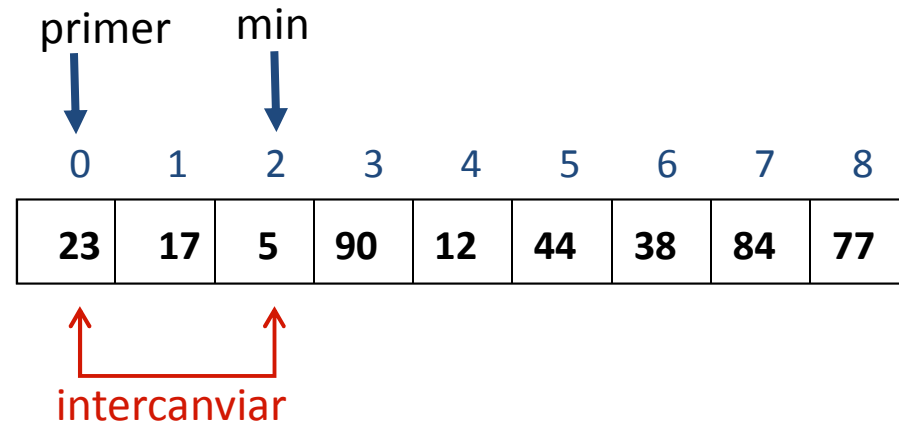
Analogia amb una
baralla de cartes

- Recorrem la llista A per trobar l'element més petit i el canviem pel primer element.
- Llavors, començant pel segon element, mirem els elements que queden a la dreta i busquem el menor, que canviem pel segon.
- En general, al pas i ($0 \leq i \leq n-2$), busquem l'element més petit a $A[i..n-1]$ i el canviem per $A[i-1]$.

Ordenació per força bruta: **Ordenació per selecció.**

1. Trobar l'element més petit de la llista.
2. Intercanviar l'element a la primera posició amb l'element més petit. Ara aquest és a la primera posició.
3. Repetir els passos 1 i 2 amb la llista després de descartar el primer element que ja està ordenat.

Resultat
d'una
passada.

Ordenació per força bruta: **Ordenació per selecció.**

Passada #

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	5	17	23	90	12	44	38	84	77

■

2	5	12	23	90	17	44	38	84	77
---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

■

3	5	12	17	90	23	44	38	84	77
---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

■

...

7	5	12	17	23	38	44	77	84	90
---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

■

8	5	12	17	23	38	44	77	84	90
---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

■

Ordenació per força bruta: **Ordenació per selecció**.

Algorisme d'ordenació per selecció (Python):

```
def selection_sort(l):  
    for i in range(0, len(l)-1):  
        min = i  
        for j in range(i + 1, len(l)):  
            if l[j] < l[min]:  
                min = j  
        l[i], l[min] = l[min], l[i]
```

```
>>> a=[8,7,6,5,4,3,2]  
>>> selection_sort(a)  
>>> a  
[2, 3, 4, 5, 6, 7, 8]
```


Ordenació per força bruta: **Ordenació per selecció**.

Complexitat de l'algorisme d'ordenació per selecció:

L'operació més important és una comparació:

```
if l[j] < l[min]: min = j
```

I el nombre de vegades que s'executa és:

$$C(n) = n + (n-1) + (n-2) + \dots + 2 = \sum_{i=2}^n i = \left(\sum_{i=1}^n i \right) - 1 = \frac{n(n+1)}{2} - 1 = \frac{n^2 + n - 2}{2} \approx O(n^2)$$

Evidentment l'algorisme és quadràtic, tot i que només fem $O(n)$ intercanvis a la llista.

Ordenació per força bruta: **Ordenació amb el mètode de la bombolla.**

Hi ha un altre estratègia «simple» per ordenar, que simula el **comportament d'una bombolla**...

La idea és comparar elements adjacents a la llista i intercanviar-los si estan mal ordenats: **a la primera passada l'element més petit serà l'últim.**

$$A[0], \dots, A[i-1] \overset{?}{\leftrightarrow} A[i], \dots, A[n-1]$$

A la passada i tindrem els elements de $n-i$ fins $n-1$ ordenats:

$$A[0], \dots, A[j] \leftrightarrow A[j+1], \dots, A[n-i-1] \mid A[n-i] \leq \dots \leq A[n-1]$$

Seguint aquesta estratègia, en $n-1$ passades obtenim una llista ordenada.

Ordenació per força bruta: Ordenació amb el mètode de la bombolla.

0	1	2	3	4	5	6	7	8
23	17	5	90	12	44	38	84	77

↑ ↑ intercanvi

17	23	5	90	12	44	38	84	77
----	----	---	----	----	----	----	----	----

↑ ↑ intercanvi

17	5	23	90	12	44	38	84	77
----	---	----	----	----	----	----	----	----

↑ ↑ ok
↑ ↑ intercanvi

17	5	23	12	90	44	38	84	77
----	---	----	----	----	----	----	----	----

↑ ↑ intercanvi

17	5	23	12	44	90	38	84	77
----	---	----	----	----	----	----	----	----

intercanvi ↑ ↑

17	5	23	12	44	38	90	84	77
----	---	----	----	----	----	----	----	----

intercanvi ↑ ↑

17	5	23	12	44	38	84	90	77
----	---	----	----	----	----	----	----	----

intercanvi ↑ ↑

17	5	23	12	44	38	84	77	90
----	---	----	----	----	----	----	----	----

El valor més gran, 90 és al final de la llista.

Ordenació per força bruta: **Ordenació amb el mètode de la bombolla.**

```
def bubble_sort(l):  
    for i in range(len(l)-1):  
        for j in range(len(l)-1-i):  
            if l[j] > l[j+1]:  
                l[j],l[j+1]=l[j+1],l[j]
```

```
>>> a=[8,7,6,5,4,3,2]  
>>> bubble_sort(a)  
>>> a  
[2, 3, 4, 5, 6, 7, 8]
```

Ordenació per força bruta: **Ordenació amb el mètode de la bombolla.**

En el pitjor cas, el bucle exterior s'executa $n-1$ vegades per a fer $n-1$ passades.

Per cada execució del bucle exterior, l'interior s'executa $n-i$ vegades: El nombre de comparacions a cada passada consecutiva és $n-1, n-2, \dots, 1$.

Sumant tenim el nombre total de comparacions:

$$C(n) = (n-1) + (n-2) + \dots + 1 = \sum_{i=1}^n i = \frac{n(n+1)}{2} \approx O(n^2)$$

Ordenació per força bruta: **Ordenació amb el mètode de la bombolla.**

En el pitjor cas, el bucle exterior s'executa $n-1$ vegades per a fer $n-1$ passades.

Per cada execució del bucle exterior, l'interior s'executa $n-i$ vegades: El nombre de comparacions a cada passada consecutiva és $n-1, n-2, \dots, 1$.

Sumant tenim el nombre total de comparacions:

$$C(n) = (n-1) + (n-2) + \dots + 1 = \sum_{i=1}^n i = \frac{n(n+1)}{2} \approx O(n^2)$$

Quin dels dos algorismes d'ordenació
fa més intercanvis?

Ordenació per força bruta: **Ordenació amb el mètode de la bombolla.**

- Per tant el comportament de l'ordenació per **bombolla** o per **selecció** són **aproximadament equivalents**, tot i que el de la bombolla fa **molts més intercanvis**!
- Podem fer una petita millora al mètode de la bombolla: si en una passada no intercanviem res, podem acabar!

Cerca exhaustiva

La **cerca exhaustiva** (o **cerca per força bruta**) consisteix en una exploració sistemàtica de **l'espai de solucions possibles** a un problema donat.

Pot dividir-se en varies parts: **com generar totes les possibles solucions**, **seleccionar les que compleixen unes determinades restriccions**, **triar la millor**.

La resolució de problemes per cerca exhaustiva sol comportar l'exploració d'espais molt grans de solucions, per la qual cosa resulta pràctica només per a instàncies petites del problema.

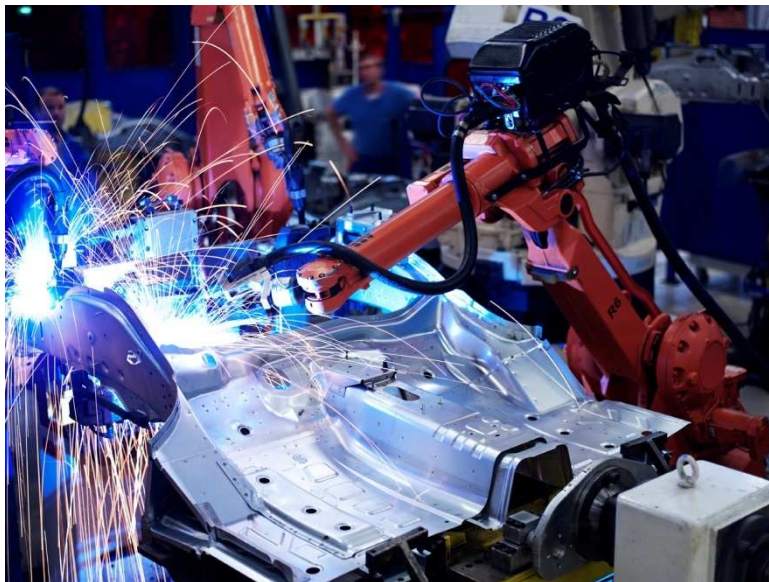
Cerca exhaustiva: TSP o el **problema del viatjant de comerç**.

Donat un conjunt de **llocs** o ciutats, es tracta de trobar l'ordre a seguir per tal de tal que el **camí** fet pel viatjant de comerç passant per tots els llocs, des del punt de partida fins al punt d'arribada, sigui el més **curt** possible.

El problema del viatjant de comerç es presenta en moltes aplicacions pràctiques, per exemple en la **planificació d'un viatge, en logística o en el disseny del microxips**.

Encara apareix més freqüentment com a subproblema, per exemple en el problema de la distribució de mercaderies, en el problema de la planificació de la ruta per donar servei als clients o en la seqüenciació del genoma.

Cerca exhaustiva: TSP o el problema del viatjant de comerç.

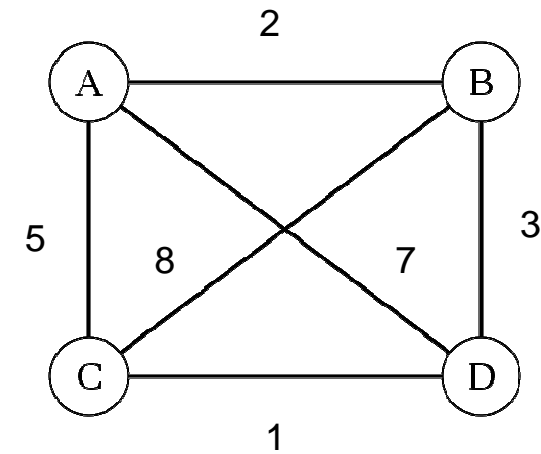

Cerca exhaustiva:TSP o el problema del viatjant de comerç.

El problema del viatjant de comerç es pot modelitzar amb l'ajuda d'un graf utilitzant els **vèrtex i les arestes**.

Les ciutats estan representades pels vèrtexs v_1, \dots, v_n i les carreteres entre les ciutats per les arestes a_{ij} entre dos vèrtexs v_i i v_j .

Cada aresta a_{ij} té una determinada longitud que, depenent del context, signifiquen la longitud geogràfica d'una connexió, el temps emprat en el recorregut o les despeses de viatge.

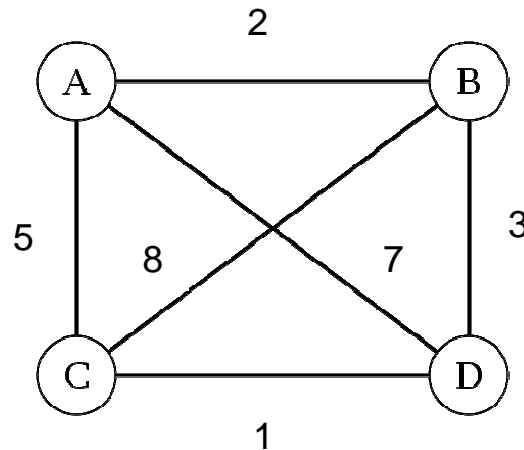
	A	B	C	D
A	-	2	5	7
B		-	8	3
C			-	1
D				-

Cerca exhaustiva:TSP o el problema del viatjant de comerç.

Una **ruta** (també conegut com **circuit hamiltonià**) és un circuit que passa per tots els vèrtexs i en el que cada vèrtex surt exactament una vegada. (= una seqüència de n vèrtexs diferents = una seqüència de $n+1$ vèrtexs que comencen i acaben al mateix vèrtex).

Suposem que el viatjant va en avió i pot anar de qualsevol ciutat a qualsevol ciutat

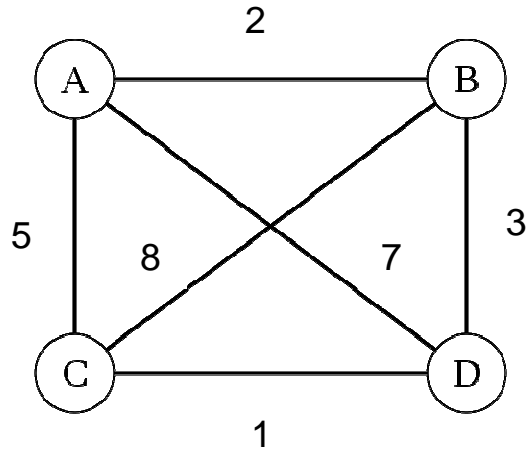
L'objectiu és trobar la ruta més curta possible.

Ruta possible: $A \rightarrow D \rightarrow B \rightarrow C$

$A \rightarrow D \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow A$

Cerca exhaustiva:TSP o el problema del viatjant de comerç.

Generar totes les **possibles rutes** és el mateix que generar totes les possibles **permutacions** dels vèrtexs del mig.

Rutes possibles					Cost
A	B	C	D	A	$2+8+1+7=18$
A	B	D	C	A	$2+3+1+5=11$
A	C	B	D	A	$5+8+3+7=23$
A	C	D	B	A	$5+1+3+2=11$
A	D	B	C	A	$7+3+8+5=23$
A	D	C	B	A	$7+1+8+2=18$

Òptima

Òptima

Cerca exhaustiva:TSP o el problema del viatjant de comerç.

De fet, podem obviar la meitat de les rutes: $B-C-D = D-C-B!$

Per tant, podem triar dues ciutats del mig (per exemple B i C) i tenir en compte només les permutacions on B precedeix C (= aquest petit truc defineix la direcció de la ruta!).

Tot i això, el nombre de rutes és $(n-1)!/2....$

Com generem les possibles **permutacions**?

Cerca exhaustiva:TSP o el problema del viatjant de comerç.

Algorisme de **Johnson-Trotter** per generar permutacions:

Sense perdre generalitat, associa cada símbol a un enter.

Aquest algorisme assigna una direcció a cada element d'una permutació:

→ ← → ←
3 2 4 1

L'element k es diu *mòbil* si l'element contigu en la direcció que assenyala és menor que ell (a l'exemple, 3 i 4 són *mòbils*).

Cerca exhaustiva:TSP o el problema del viatjant de comerç.

Algorisme de **Johnson-Trotter** per generar permutacions:

Entrada: una llista d'enters.

Sortida: una llista amb totes les permutacions.

- Inicialitza la primera permutació amb tots els elements $1, 2, \dots, n$ mòbils: tots ←
- Mentre hi hagi un element mòbil:
 1. Troba l'enter mòbil k més gran
 2. Intercanvia k i l'element adjacent al qual senyala
 3. Inverteix la direcció de tots els elements que són més grans que k
 4. Afegeix la permutació a la llista.

Cerca exhaustiva:TSP o el problema del viatjant de comerç.

Exemple:

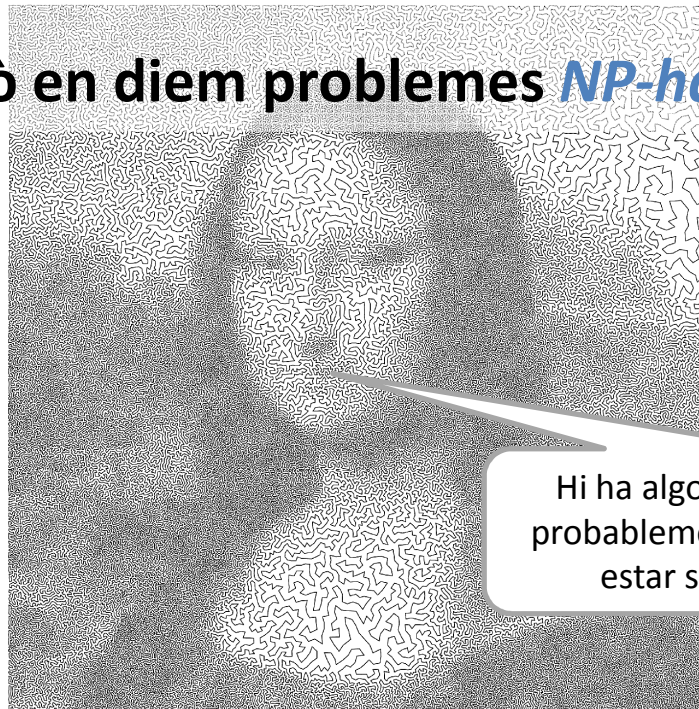
<1	<2	<3	<4	<3	<4	<1	<2	4>	<2	<1	3>
<1	<2	<4	<3	<4	<3	<1	<2	<2	4>	<1	3>
<1	<4	<2	<3	4>	3>	<2	<1	<2	<1	4>	3>
<4	<1	<2	<3	3>	4>	<2	<1	<2	<1	3>	4>
4>	<1	<3	<2	3>	<2	4>	<1				
<1	4>	<3	<2	3>	<2	<1	4>				
<1	<3	4>	<2	<2	3>	<1	<4				
<1	<3	<2	4>	<2	3>	<4	<1				
<3	<1	<2	<4	<2	<4	3>	<1				
<3	<1	<4	<2	<4	<2	3>	<1				

- Evidentment, té una complexitat $O(n!)$
- En el nostre cas, 24 solucions.

Cerca exhaustiva:TSP o el problema del viatjant de comerç.

El problema del viatjant de comerç no té una **solució exacta** més eficient que la cerca exhaustiva: **no es coneix cap algorisme exacte en temps polinòmic.**

D'això en diem problemes **NP-hard**.

We can distribute cities with a density that locally approximates the darkness of a source image, and pass the cities to a program that finds a TSP tour.

Hi ha algorismes que troben solucions probablement bones, tot i que no podem estar segurs que siguin òptimes.

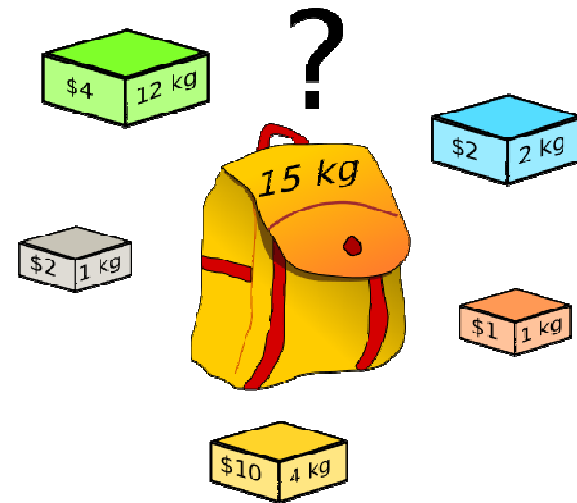
100.000 punts.

Cerca exhaustiva: El problema de la motxilla.

El **problema de la motxilla**, altrament dit **KP** (en anglès, *Knapsack Problem*) és un problema d'optimització combinatoria.

Modelitza una situació anàloga al fet d'omplir una motxilla, en la que no es pot posar més d'un cert pes, amb tot o una part d'un conjunt d'objectes. Aquests objectes tenen un pes i un valor determinat.

Els objectes que es posen dins la motxilla han de maximitzar el valor total sense sobrepassar el pes màxim.

Cerca exhaustiva: El problema de la motxilla.

Com es generen les possibles solucions?

Generar les possibles solucions d'aquest problema és el mateix que generar tots els **possibles subconjunts d'un conjunt** ($O(2^n)$).

Després podríem seleccionar les que “cabem” a la motxilla, i per últim, entre les que hi cabem, quina és la més valuosa.

Cerca exhaustiva: El problema de la motxilla.

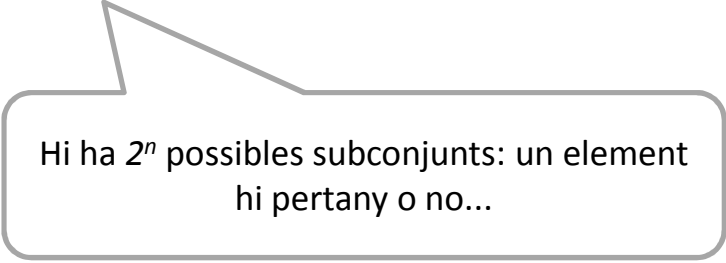
És útil per modelar:

- sistemes de suport a la gestió del portafolis : per equilibrar la selecció i la diversificació amb l'objectiu de trobar el millor equilibri entre el rendiment i el risc d'un capital col·locat en diferents actius financers (accions...);
- en la càrrega d'un vaixell o d'un avió: tot l'equipatge que es pot portar sense sobrepès;
- en el tall dels materials: per minimitzar les pèrdues degudes als talls (de diferents mides) realitzats en barres de ferro;
- en el problema de *bin packing*.

Cerca exhaustiva: El problema de la motxilla.

Com generem els subconjunts d'un conjunt?

Ens basarem en fer una correspondència entre els 2^n subconjunts d'un conjunt $A=\{a_1, \dots, a_n\}$ de n elements i els 2^n *strings* de bits de longitud n , b_1, \dots, b_n

Hi ha 2^n possibles subconjunts: un element hi pertany o no...

Per exemple, si $n=3$, el *string* 000 representa el conjunt buit, el 111 correspon al conjunt sencer, i 101 és el subconjunt format pel primer i el tercer element.

Cerca exhaustiva: El problema de la motxilla.

Com generem els subconjunts d'un conjunt?

Feta aquesta associació, podem generar tots els subconjunts d'un conjunt de n elements generant de forma successiva els nombres binaris des de 0 fins a 2^n-1 , posant els 0's que siguin necessaris al davant:

000 001 010 011 100 101 110 111

Cerca exhaustiva: El problema de la motxilla.

El problema de la motxilla no té una solució exacta més eficient que la cerca exhaustiva: **no es coneix cap algorisme exacte en temps polinòmic.**

D'això en diem problemes *NP-hard*.